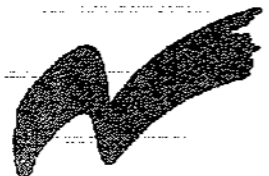

Danmarks vareimport og -eksport 1997

97

Indledning

1. Grundlag for Danmarks udenrigshandelsstatistik 1997.

Grundlag

Grundlaget for udarbejdelsen af den danske udenrigshandelsstatistik ændredes fra 1. januar 1993 i forbindelse med gennemførelsen af EU's indre marked. Som led i det indre marked ophævedes bl.a. grænsekontrollen, og tolddokumentet bortfaldt i forbindelse med handel mellem EU-landene.

INTRASTAT

Tolddokumentet indeholdt ikke bare de nødvendige oplysninger til toldbehandling men også oplysningerne til udenrigshandelsstatistikken. Et nyt system - INTRASTAT - til belysning af EU-samhandelen blev derfor sat i værk.

Det nye system er i princippet fælles for alle EU-landene, og hovedsigtet er, at det skal sikre månedlige oplysninger, som er sammenlignelige med den del af det gamle tolddokumentbaserede system, der fortsat gælder i handelen med ikke-EU-lande (3. lande).

Karakteristisk for INTRASTAT-systemet er endvidere, at det skulle være enklere end det gamle system. På især to områder er dette mål tilstræbt.

For det første indsamles i INTRASTAT væsentligt færre oplysninger end i det gamle system. Dette betyder, at oplysning om oprindelsesland i EU-importen er bortfaldet. Oplysning om afsendelsesland er bibeholdt og træder i stedet ved statistikopgørelsen. Desuden er indsamlingen af transportoplysninger for 1993 til 1996 blevet reduceret. Transportoplysninger indsamles ikke fra og med 1997.

For det andet er der indført en såkaldt statistisk tærskel, som fritager virksomheder med en lille årlig EU-handel for pligten til at indberette til INTRASTAT, jf. nedenfor under statistikkens omfang. I 1997 er knap 10.500 virksomheder omfattet af INTRASTAT i Danmark, hvilket blot er ca. en tredjedel af de virksomheder, der faktisk har handel med andre EU-lande. De virksomheder, der er fritaget for indberetningspligt (ca. to tredjedel), har imidlertid kun en mindre del af EU-handelen (godt 2 pct.).

Lovgrundlag

Danmarks udenrigshandelsstatistik udarbejdes på grundlag af oplysninger, som, i henhold til Lov om Danmarks Statistik, lov nr. 196 af 8. juni 1966, senest ændret ved lov nr. 1025 af 19. december 1992 (se lovuddrag i omstående bilag 1), afgives af varemottagere og -afsendere ved import af varer fra eller eksport af varer til udlandet samt Grønland og Færøerne.

Grundlaget for INTRASTAT er EU's forordning 3330/91 med tilhørende gennemførelsesbestemmelser.

Grundlaget for systemet til belysning af 3.-landshandelen (handel med ikke-EU-lande) er EU's forordning 1172/95 med tilhørende ændringer.

De afgivne oplysninger indsamles gennem toldmyndighederne og for udførelsens vedkommende tillige gennem postvæsenet og jernbanerne.

Opgørelsen af Danmarks udenrigshandel (belyst i tabelafdeling 1) omfatter alene Danmark, ekskl. Færøerne og Grønland.

Ved udarbejdelsen følges i det væsentlige desuden de internationalt aftalte retningslinier for den statistiske belysning af international samhandel.¹ Retningslinierne omfatter spørgsmål om statistikkens omfang og afgrænsning, vare- og landegruppering, anvendte definitioner vedrørende værdi- og mængdeangivelser mv. Formålet med disse retningslinier er dels at sikre en hensigtsmæssig opbygning af statistikken i det enkelte land og dels at skabe størst mulig sammenlignelighed landene imellem.

¹ United Nations: Statistical Papers, Series M, No. 52, Rev. 1, International Trade Statistics, Concepts and Definitions, New York 1982.

Herudover er Danmark forpligtet til fra 1. januar 1978 ved afgivelse af oplysninger til EU's statistiske kontor i Luxembourg og til EU's administration i øvrigt at følge reglerne i EU's rådsforordning nr. 1736/75 af 24. juni 1975 med senere ændringer, om statistik over fællesskabets udenrigshandel og over samhandelen mellem dets medlemsstater. Disse regler følger dog i vidt omfang de internationalt aftalte retningslinier.

1.1 Indsamling af oplysninger.

1.1.1 INTRASTAT (handel med EU-lande).

Samarbejde mellem Danmarks Statistik og Told-Skat

INTRASTAT er i Danmark organiseret på den måde, at virksomhederne månedlig skal indsende oplysninger om deres EU-handel til den lokale told- og skatteregion. Oplysningerne samles i Told- og Skattestyrelsens edb-center og videresendes ugentlig til Danmarks Statistik. Fra 1998 er indsamlingen af oplysninger overgået til de nyetablerede Toldcentre. Udover at indsamle de statistiske oplysninger skal regionerne også bistå virksomhederne med råd og vejledning.

Indsamling af oplysninger

Virksomhederne indberetter oplysningerne på flere måder: På blanketter som tilsendes af Danmarks Statistik (ca. 39 %), via Told- og Skattestyrelsens on-line- eller magnetbånd- / disketteprocedure (hvh. ca. 27 % og 19 %), eller via pc-programmet EDICOM (ca. 14 %). Sidstnævnte er udviklet af Eurostat (EU's statistiske kontor) og stilles gratis til rådighed for virksomhederne via Danmarks Statistik. Tallene i parentes er opgjort ud fra værdien af den indberettede handel.

Kontrol af oplysninger

I Danmarks Statistik underkastes oplysningerne dels validitets- dels sandsynlighedskontrol. I kontrollen indgår bl.a. en sammenkøring med virksomhedsindberetternes momsoplysninger. Årligt resulterer validitetskontrollen i ca. 150.000 rettede poster mens sandsynlighedskontrollen resulterer i ca. 75.000 rettelser. Samtidig iværksættes kontrol af, at alle virksomheder i INTRASTAT-registret har indberettet og i tilfælde af manglende oplysninger foretages skriftlig rykning.

Erfaringen med INTRASTAT viser dels, at fejlmængden har været meget betydelig dels at omfanget af ufuldstændige eller manglende indberetninger ligeledes har været stort.

I 3. lands systemet er »svarprocenten« i princippet 100, idet varerne kun passerer grænsen med et udfyldt tolldokument. I INTRASTAT systemet er der ikke en lignende automatik.

Kvaliteten af EU-statistikken

Kvaliteten af EU-statistikken har derfor ikke kunnet undgå at blive forringet.

Kvaliteten hænger imidlertid også sammen med aktualiteten af de offentliggjorte statistikker. Betydelige problemer har præget både 1993 og 1994, hvorimod der for 1995 til 1997 har været tale om en væsentlig forbedring.

Danmarks Statistik undersøger løbende udenrigshandelsstatistikens kvalitet bl.a. ved sammenligning med andre statistiske kilder. Resultatet offentliggøres kvartalsvist i notatet *Kvaliteten af udenrigshandelstallene*.

Under regelmæssige driftsvilkår ligger offentliggørelsestidspunktet op mod 10 uger efter referencemåned, hvilket næsten er en fordobling i forhold til situationen før overgangen til INTRASTAT. Danmarks Statistik opfylder dog EU's krav.

Selvom oplysningerne om 3.-landshandelen (den del af det gamle system, der fortsat eksisterer) er til rådighed tidligere end EU-handelen, udarbejdes udenrigshandelsstatistikken fortsat som én statistik.

Af afgørende betydning for vedligeholdelsen af den kreds af virksomheder, der skal indberette til INTRASTAT, er to oplysninger på den blanket, på hvilken virksomhederne skal indberette de kvartalsvise momsoplysninger til Told- og Skatte

styrelsen. Det drejer sig om A: værdien af varekøb fra andre EU-lande og B: værdien af varesalg til andre EU-lande. Disse oplysninger kan anvendes dels til afstemning med de månedlige indberetninger i INTRASTAT (som nævnt ovenfor), dels til identifikation af nye virksomheder, der fremover skal indgå i det INTRASTAT-register, der føres af Danmarks Statistik.

Som led i den tætte kontakt med virksomhederne er der i Danmarks Statistik oprettet en særlig hjælpefunktion, som primært pr. telefon men også skriftligt tager sig af forespørgsler vedrørende INTRASTAT. Ca. 18.000 henvendelser er blevet behandlet i 1997.

1.1.2 EXTRASTAT (handel med ikke-EU-lande).

Indsamlingen af oplysninger i 3. landssystemet foregår principielt på samme måde for importen og for eksporten, og er i øvrigt identisk med systemet som før 1993 blev brugt til udarbejdelse af hele Danmarks udenrigshandelsstatistik

Indsamling af oplysninger

De statistiske oplysninger er en integreret del af de oplysninger, som im- og eksportvirksomhederne meddeler toldvæsenet. Fra 1. januar 1988 anvendes EU's enhedsdokument i forbindelse med såvel import som eksport. Enhedsdokumentet afløste ved import fortoldningsbegæringen og ved eksport udførselsattesten. Ved indrapportering til toldvæsenet er det desuden muligt at afgive informationerne på magnetbånd/diskette samt on-line.

Erhvervslivets indførelse af mere avancerede edb-systemer har medført, at toldvæsenet modtager en stadig større del af indberetningerne on-line, på diskette eller magnetbånd. For importen ligger andelen på ca. 59 % og for eksporten på ca. 27 %, resten sker via enhedsdokumentet.

Importoplysninger

For *importen* fungerer indsamlingssystemet i hovedtræk på følgende måde.

Ved varens ankomst til dansk grænse eller havn skal der udfyldes en godsdeklaration (se bilag 2). Godsdeklarationen udfyldes på papir eller via edb direkte til toldvæsenets godsregister. Godsdeklarationen indeholder bl.a. oplysninger om den anvendte transportmåde, oplysninger til identifikation af varen, summariske oplysninger om varens art samt oplysninger om varens toldmæssige status.

Når varen er godsregistreret, samt en fortoldningsangivelse (jf. nedenfor) er modtaget hos toldvæsenet, kan importøren frit disponere over den.

Visse varer, skal angives til fortoldning straks efter godsregistreringen, fx varer, der er omfattet af sundheds- eller sikkerhedsmæssige særbestemmelser.

Godsregistrerede varer skal angives til fortoldning eller genudføres senest 10 hverdage, herunder ikke lørdage, efter godsregistreringen. Fortoldningen sker ved, at importøren til sin lokale told- og skatteregion indsender en fortoldningsangivelse (se bilag 3), idet fortoldningen af varen normalt foregår her.

Fortoldningsangivelsen indeholder alle nødvendige oplysninger såvel til udenrigshandelsstatistikken som til toldbehandlingen. Fortoldningsangivelsen skal være vedlagt de for fortoldningen i øvrigt nødvendige dokumenter, fx faktura, oprindelsescertifikater etc.

Fortoldningsangivelsen indeholder foruden oplysning om beregnet told også oplysning om beregnet merværdiafgift og andre afgifter, som skal betales i forbindelse med importen.

Kontrol af importoplysninger

På den lokale told- og skatteregion gennemgås fortoldningsangivelsen og sammenholdes med følgedokumenter. Hvis der konstateres fejl i fortoldningsangivelsen, tilbagesendes den normalt til importøren med anmodning om at udfylde en ny angivelse. Hvis fortoldningsangivelsen er i orden, foretages edb-registrering, som finder sted på terminaler, der er tilsluttet et landsomfattende terminalsystem med forbindelse til Told- og Skattestyrelsens edb-center.

I forbindelse med registreringen underkastes oplysningerne kontrol for absolutte fejl (validitetskontroller).

Oplysningerne overføres dagligt fra de lokale regioner til Told- og Skattestyrelsens edb-center, hvorved der bl.a. hver uge kan produceres et magnetbånd til brug for udenrigshandelsstatistikken. Magnetbåndet oversendes til Danmarks Statistik.

På grundlag heraf gennemføres ugentlig en sandsynlighedskontrol af ca. 50.000 poster. Ved sandsynlighedskontrollen udtages ca. 2,1 pct. af ekspeditionerne, som via Told- og Skattestyrelsens edb-center går tilbage til regionerne for nærmere undersøgelse og eventuel rettelse. Tilbagesendelsen sker i form af en udprintet liste for hvert enkelt told- og skatteregion.

Ved Danmarks Statistiks udtagning af sandsynlige fejl, skelnes der mellem fejl, som væsentligt ville påvirke statistikken, og som derfor blokeres, således at de ikke indgår i statistikken, før de er undersøgt af de lokale regioner og fejl, som kun i mindre omfang vil påvirke statistikken, og som derfor indgår i statistikken, også mens undersøgelsen foretages.

De rettede poster indgår igen til Danmarks Statistik på de ugentlige magnetbånd (jf. ovenfor). At der foretages rettelse i en ekspedition berører ikke ekspeditionens tidsmæssige placering i statistikken, der alene beror på fortoldningsdatoen.

Eksportoplysninger

For *eksporten* anvendes som nævnt et indsamlingssystem som stort set svarer til det, der anvendes for importen.

Ved varens eksport udfyldes på tilsvarende måde en udførselsangivelse (se bilag 4), som afgives til toldvæsenet.

Dog indberettes statistiske oplysninger om danske fiskeres landinger direkte i udlandet månedligt til Danmarks Statistik af Fiskeriministeriet, jf. i øvrigt nedenfor (pkt. 3).

Udførselsangivelsen indeholder som allerede nævnt alle nødvendige oplysninger såvel til udenrigshandelsstatistikken som til toldvæsenets behandling af varen.

Kontrol af eksportoplysninger

Udførselsangivelsen oversendes til eksportørens lokale told- og skatteregion (hvis dette ikke er identisk med den lokale region, der forestår eksporten), hvor registreringen af oplysningerne finder sted på samme måde som for importoplysningerne.

Også kontrol for absolutte fejl (validitetskontroller), overførsel af oplysningerne fra regionerne til Told- og Skattestyrelsens edb-center og herfra videre til Danmarks Statistik og sandsynlighedskontrollen finder sted på samme måde som for importen.

Ved sandsynlighedskontrollen, der ugentlig omfatter ca. 110.000 poster, udtages i udførselen ca. 1,6 pct. af ekspeditionerne, som via Told- og Skattestyrelsens edb-center går tilbage til regionerne for nærmere undersøgelse og eventuel rettelse.

1.1.3 Periodisering.

INTRASTAT

I INTRASTAT er referencemåneden den måned (m), i hvilken varer afsendes eller modtages forudsat, at faktureringsdatoen ligger i samme måned. Ligger faktureringsdatoen i en tidligere eller senere måned er referencemåneden den måned, der følger umiddelbart efter afsendelses-/modtagelsesmåneden (m+1). Selve indsendelsesfristen til INTRASTAT var i 1997 den 10. hverdag efter referencemåneden.

3. landshandel

I 3. landshandelen er eksportens tidsmæssige placering i statistikken bestemt af datoen for udførselsangivelsens modtagelse hos toldvæsenet. Denne dato vil normalt falde sammen med varens fysiske udførsel, men kan dog også ligge før den fysiske udførsel (fx ved udførsel med skib, hvor lastningen varer flere dage).

Som følge af at fortoldningsangivelsen ved import først afgives efter varenes fysiske indførsel, er der altså en mindre forskel i den tidsmæssige placering i statistikken af im- og eksport.

1.2 Statistikkens omfang.

1.2.1 Opgørelsesmetode.

Udenrigshandelen kan opgøres på grundlag af to forskellige principper, nemlig henholdsvis *generalhandelsprincippet* og *specialhandelsprincippet*.

Generalhandel

Efter *generalhandelsprincippet* medtages i opgørelsen alle varer, der passerer grænsen, uanset om der er tale om egentlig varehandel eller forsendelser af anden art, såfremt der ikke ved særlige regler er fastsat undtagelser.

I importen indgår således alle importerede varer, herunder også varer, der er bestemt til senere genudførelse eller faktisk bliver genudført. Eksporten omfatter tilsvarende alle varer, uanset om varerne er fremstillet i landet, eller det drejer sig om genudførelse.

Specialhandel

Opgjort efter *specialhandelsprincippet* omfatter udenrigshandelen de samme varer som opgjort efter *generalhandelsprincippet*, bortset fra varer som importeres og oplægges på private lagre i frihavnen, på toldoplag, på importoplag for landbrugsvarer samt provianteringslagre, og som senere genudføres. Varer der føres fra et af de nævnte lagre ind i landet medtages først i specialimporten, når de forlader lageret. Danske varer, der fra et lager, herunder også fra eksportlagre for landbrugsvarer, går til udlandet medtages først i specialeksporten, når de forlader lageret. Det sidste gælder også i generalhandelen, på nær når der er tale om den offentlige del af frihavnen.

Endvidere medtages under specialhandelen *ikke* varer, som alene godsregistreres og herefter genudføres inden for den af toldvæsenet fastsatte periode. Derimod medtages under specialhandelen varer, som indføres og senere genudføres, forudsat at varen ved importen er fortoldet.

Varer, som blot transiterer gennem landet for udenlandsk regning, medtages ikke i udenrigshandelen, hverken efter general- eller specialhandelsprincippet.

Offentliggørelse efter generalhandelsprincippet

Som følge af INTRASTAT har det fra 1993 været nødvendigt at opgøre EU-handelen efter *generalhandelsprincippet*, hvorfor også 3. landshandelen offentliggøres efter dette princip. Det skal tilføjes at EU's udenrigshandel (handel med 3. lande) opgøres efter *specialhandelsprincippet*.

Generalhandelsprincippet har tidligere været anvendt her i landet fra 1959 til 1978. Fra 1. januar 1979 blev opgørelsesmåden bl.a. som følge af tilpasning til EU ændret til *specialhandelsprincippet*.

Varer der er fritaget for indsamling af oplysninger

Undtaget fra ovenstående almindelige regler om udenrigshandelsstatistikens afgrænsning er varer, for hvilke der ikke skal udarbejdes statistikker og dermed heller ikke skal indsamles oplysninger.

Fritagelsesliste

Fritagelsesliste over varer, for hvilke der ikke skal indsamles oplysninger:

- (a) legale betalingsmidler og værdipapirer
- (b) varer til anvendelse som nødhjælp i katastrofeområder
- (c) varer, der er bestemt til diplomatiske repræsentationer og lignende:
 1. varer, der nyder fordel af diplomatisk og konsulær immunitet eller lignende
 2. gaver til statsoverhoveder og til regerings- eller parlamentsmedlemmer
 3. genstande, der fremsendes som et led i gensidig international administrativ og juridisk bistand
- (d) varer, der ikke er genstand for en erhvervmæssig transaktion:
 1. ordener, æresbevisninger, ærespræmier, medaljer og erindringstegn
 2. rejseudstyr-, proviant og andet rejsegods, herunder sportsartikler, bestemt til personlig brug, som medtages af den rejsende, sendes på forhånd eller eftersendes
 3. brudeudstyr, flyttegods og arvegods

4. ligkister og urner, udsmykninger til grave og genstande bestemt til vedligeholdelse af grave og gravmonumenter
 5. reklametryksager, brugsanvisninger, prislister og andre reklameartikler
 6. varer, der er blevet uanvendelige, eller som ikke finder industriel anvendelse
 7. ballast
 8. fotografier, eksponerede og fremkaldte film, tegninger, lystryk, manuskripter, forvaltningstryksager, arkivmateriale og korrekturtryk samt alle informationsmedier, der anvendes ved udveksling af informationer inden for Fællesskabet
 9. frimærker
 10. farmaceutiske produkter til brug ved internationale sportsarrangementer
- (e) produkter, der anvendes ved fælles ekstraordinære aktioner med henblik på beskyttelse af personer eller af miljøet
- (f) varer, der omfattes af en ikke-erhvervsmæssig vareudveksling mellem fysiske personer, som har bopæl i de grænseområder, der er defineret af medlemsstaterne, samt produkter, der fremstiller af landbrugere på ejendomme i et tredjeland, men i umiddelbar nærhed af Fællesskabets statistikområde, hvor hovedvirksomheden er beliggende.

Fritagelser der alene vedrører EU-handel:

- (g) varer, der udveksles midlertidigt, blandt andet:
1. varer bestemt til messer og udstillinger
 2. teaterdekorationer
 3. karruseller og andet tivolimateriel
 4. fagligt udstyr i henhold til Den Internationale Toldkonvention af 8. juni 1968
 5. spillefilm
 6. apparater og materiel til forsøg
 7. dyr til konkurrencer, opdrætning, væddeløb osv.
 8. vareprøver
 9. transportmidler, containere og tilbehør til transportmidler
 10. emballage
 11. lejede genstande
 12. apparater og materiel til brug ved bygge- og anlægsarbejder
 13. varer, der indføres eller udføres med henblik på undersøgelse, analyse eller afprøvning
- (h) varer, der forlader et bestemt statistikområde for at vende tilbage dertil efter befordring - enten direkte eller afbrudt af stop, der ikke står i forbindelse med transporten - over et fremmed område.

Særlige forhold

Fortegnelsen over fritagelser omfatter fra og med 1976 ikke »lånc- og lejevare«, idet sådanne varer skønnes i det væsentlige at blive medtaget i udenrigshandelsstatistikken, medmindre der er tale om midlertidig brug. Ligeledes omfatter fortegnelsen ikke »guld (undtagen færdigvarer)«, idet guldmalm, guldbarrer og halvfabrikata, dog undtagen monetært guld, fra 1. januar 1976 medtages i udenrigshandelsstatistikken.

Efter de internationalt aftalte principper anbefales det, at bunkring, proviant og udstyr til fremmede skibe i dansk havn og danske skibes køb i udenlandsk havn opgøres særskilt, hvor disse varer er af væsentlig betydning. Efter hidtidig dansk praksis er disse varer udeladt af udenrigshandelsstatistikken, men en særlig opgø

relse foretages af salg til udenlandske skibe og fly i dansk havn og til danske skibe og fly i udenrigsfart jf. nedenfor (pkt. 4).

Varer til og fra forædling (egentlig forarbejdning) indgår i statistikken med deres fulde værdi, medens reparationsvarer fra 1. januar 1971 ikke medtages. Der foretages dog en særskilt opgørelse for reparationsvarer, jf. nedenfor (pkt. 4).

Fra 1. januar 1983 er im- og eksport *direkte* til og fra den danske kontinentalsokkel medtaget i udenrigshandelsstatistikken. Oplysninger om import til og eksport fra kontinentalsoklen i *transit* over Danmark har i alle årene været indeholdt i udenrigshandelsstatistikken.

Fra 1. januar 1988 medtages returvarer i udenrigshandelsstatistikken.

1.2.2 Den statistiske tærskel i INTRASTAT.

Tærskelgrænser i INTRASTAT

I INTRASTAT anvendes værdien af den årlige import fra respektive eksport til andre EU-lande. I importen er grænsen i 1997 1.500.000 kr. (500.000 kr. før 1997) og i eksporten 2.500.000 kr. (800.000 kr. før 1997) Virksomheder, hvis årlige EU-handel ligger under disse beløb, er fritaget for at indberette detaljerede oplysninger til INTRASTAT. Virksomhedernes andel af EU-handelen er ca. 2 pct., men forenklingen kommer godt 30.000 virksomheder tilgode.

I INTRASTAT anvendes desuden en transaktionstærskel. Dette betyder, at varepartier af værdi under 3.000 kr. og under 1.000 kg kan anføres under et særligt varenummer («andre varer«).

1.2.3 Den statistiske tærskel i EXTRASTAT.

Tærskelgrænser i EXTRASTAT

Med virkning fra 1. januar 1985 er der indført lettelser i angivelsespligten ved im- og eksport af små varepartier, idet der er indført en såkaldt *statistisk tærskel*.

Ordningen, som altså nu alene gælder i 3. landshandelen, omfattede i starten varer, hvis værdi ikke oversteg 3.000 kr. og hvis vægt ikke oversteg 1.000 kg. Sådanne varer kunne slås sammen under et særligt toldtarifvarenummer uden hensyn til at varerne rettelig hørte under forskellige toldtarifvarenumre.

Tærskelordningen er fra 1. januar 1989 ændret, idet værdigrænsen er forhøjet til 6 500 kr. Den samtidige vægtgrænse på 1.000 kg er uændret.

Den nye ordning omfatter i princippet nu også alle import transaktioner med undtagelse af kontingent ekspeditioner.

Ved eksport til Færøerne og Grønland er værdi- og vægtgrænsen hhv. 3.000 kr. og 1.000 kg.

Ordningen er fortsat frivillig, således at normal angivelse kan foretages.

Ekspeditioner omfattet af den statistiske tærskel registreres i toldvæsenets system i vidt omfang under et særligt varenummer («andre varer«).

1.2.4 Revision af udenrigshandelstallene.

Varebevægelser under tærskelgrænserne

I de *månedlige* opgørelser af Danmarks udenrigshandel har varebevægelser under tærskelgrænserne indtil 1997 været holdt uden for statistikken - både for så vidt angår handel med EU-lande (INTRASTAT) og 3. lande (EXTRASTAT). Denne praksis var begrundet i, at varebevægelserne under tærskelgrænserne var af ringe betydning for vurderingen af udviklingen i udenrigshandelstallene.

Reduceret dækningsgrad som følge af ændrede tærskelgrænser

Som led i Danmarks Statistiks bestræbelser på at lette erhvervslivets indberetningsbyrde blev tærskelgrænserne i INTRASTAT, med virkning fra 1. januar 1997, sat i vejret. Denne ændring, som fritager ca. 4.000 firmaer fra at indberette til INTRASTAT, medførte, at udenrigshandelsstatistikens dækningsgrad vedr. EU-handel reduceres fra tidligere ca. 99 pct. til ca. 98 pct. fra og med januar 1997.

Medtagelse af tærskelposter i udenrigshandels- statistikken

For at muliggøre sammenligning af tallene for 1997 og senere med tal for tidligere perioder, er der gennemført en revision af handelstallene tilbage til og med 1988, hvor tærskelposterne i både INTRA- og EXTRASTAT er medtaget - udenrigshandelsstatistikken er således i princippet gjort totaldækkende.

Den samlede værdi af tærskelposterne vedr. EU-handel er beregnet ud fra de kvartalsvise momsindberetninger, der indeholder oplysninger om virksomhedernes samlede EU-varekøb og -salg, og efterfølgende fordelt på henholdsvis varer og lande. Tærskelposterne vedr. handel med 3. lande, der hovedsagelig indberettes under et særligt varenummer benævnt "andre varer", er ligeledes fordelt på varer og lande.

Estimation af "Ufordelt EU-handel"

Indberetningerne til INTRASTAT har siden dette statistiksystems indførelse pr. 1. januar 1993 været mangelfulde, hvorfor Danmarks Statistik har estimeret omfanget af den manglende handel ud fra momsindberetninger, og offentliggjort tallene i form af samleposten "ufordelt EU-handel". Der er nu foretaget nyberegning af "ufordelt EU-handel", og tallene er fordelt på varer og lande for hele perioden siden januar 1993. Der er hermed etableret fuldstændig korrespondance mellem de mest detaljerede udenrigshandelstal og totaltallene.

En dokumentation, der detaljeret redegør for de beregningsmetoder som er anvendt ved revisionen af handelstallene, kan rekvireres ved henvendelse til Danmarks Statistik.

Tabel 1

Værdien af tærskelposter i udenrigshandelsstatistikken

	INTRASTAT		EXTRASTAT	
	Import	Eksport	Import	Eksport
	mio. kr.			
1988	-	-	1 871	2 655
1989	-	-	4 340	5 881
1990	-	-	5 007	6 695
1991	-	-	5 307	7 130
1992	-	-	5 320	7 662
1993	794	380	1 729	4 200
1994	796	413	1 909	4 702
1995	994	705	926	3 292
1996	1 025	460	1 033	3 491
1997	725	391	825	3 877

Tabel 2

Estimationselementer i INTRASTAT

	EU-import				EU-eksport			
	Fri- tagelses- tærskel	No re- sponse	Transak- tions- tærskel	I alt/ Dæk- ningsgrad	Fri- tagelses- tærskel	No re- sponse	Transak- tions- tærskel	I alt/ Dæk- ningsgrad
	mio. kr.							
1993	1 361	9 169	794	109 923	1 398	8 462	380	129 429
1994	1 459	10 630	796	125 741	1 311	9 143	413	136 911
1995	1 756	15 892	994	183 418	1 554	12 617	705	186 189
1996	1 814	13 787	1 005	184 906	1 520	12 643	456	194 010
1997	5 238	16 833	725	206 609	4 420	9 986	391	208 668
	pct.							
1993	1,2	8,3	0,7	99,8	1,1	6,5	0,3	98,9
1994	1,2	8,5	0,6	99,8	1,0	6,7	0,3	99,0
1995	1,0	8,7	0,5	99,0	0,8	6,8	0,4	99,2
1996	1,0	7,5	0,5	99,0	0,8	6,5	0,2	99,2
1997	2,5	8,1	0,4	97,5	2,1	4,8	0,2	97,9

Dækningsgraden er formelt ca. 99% frem til 1996, hvorefter den falder til lidt under 98% som følge af forhøjelsen af tærskelgrænserne i 1997. I praksis er dækningsgraden dog væsentlig lavere på grund manglende indberetninger (no response). Samlet skal der således foretages estimation af totaltallene samt vare/landefordeling af tallene for ca. 7-10% af den samlede EU-handels vedkommende.

1.3 Varegrupperingen.

Varegrupperinger

Ved varegrupperingen er primært anvendt Toldtariffens vareopdeling samt FN's Standard International Trade Classification: SITC, Rev 3 (1988 Revision). Desuden grupperes importen efter anvendelse opdelt efter FN's Broad Economic Categories; BEC, mens eksporten grupperes efter produktionsgrene defineret ved SITC, Rev. 3 grupperinger (benævnes KONJ). Endelig benyttes for transportopdelinger den af FN's Økonomiske kommission for Europa udarbejdede nomenklatur: CTSE (Commodity classification for Transport Statistics in Europe).

1.3.1 Toldtariffen.

Toldtariffen

Toldtariffen er den nomenklatur alle lande i EU lægger til grund for indberetning af samhandel og handel med 3. lande. Toldtariffen bruges ikke uden for EU, men er baseret på Toldsamarbejdsrådets nomenklatur; HS (Harmonized System), benyttet af den alt overvejende del af verdens lande. HS nomenklaturen er et sekscifret system, og varegrupperingen er sammenfaldende med grupperingen givet ved de første seks cifre i Toldtariffen.

Medtages de efterfølgende to cifre i Toldtariffen, fremkommer EU's kombinerede Nomenklatur (KN) bestående af i alt 8 cifre, som blev introduceret i 1988.

Toldtariffens 9. ciffer har tidligere været anvendt til nationale statistiske opdelinger efter ønske fra erhvervsorganisationer og virksomheder men anvendes nu ikke længere, hvorved der altid optræder et '0' på denne plads.

10. og 11. ciffer indeholder EU-opdelinger fra TARIC (også introduceret i 1988) vedrørende toldsuspensioner, toldpræferencer og andre toldforanstaltninger.

Som det fremgår, ændredes grundlaget for Toldtariffens opstilling fra 1. januar 1988. Den hidtidige nomenklatur CCCN erstattedes af HS, og i stedet for EU's nomenklatur NIMEXE introduceredes i EU regi den kombinerede nomenklatur (KN) og TARIC (EU's integrerede tarif), som er tilpasset Harmonized System. Varenummeret blev derved udvidet fra 7 til 11 cifre.

Eftersom der ingen toldmure er indenfor EU, benyttes kun de første 8 cifre af toldtariffen ved INTRASTAT-indberetning, mens den fulde Toldtarif benyttes ved indberetning af import fra 3. lande. Ved eksport til 3. lande benyttes igen kun de første 8 cifre af Toldtariffen.

Den samlede Toldtarif har ca. 14.000 opdelinger.

Grupperingen i HS-nomenklaturen er overvejende baseret på en inddeling af varerne efter det materiale, de er fremstillet af.

Fra HS kommer opdelingen i afsnit og kapitler (2-cifret niveau), de 4-cifrede hovedpositioner og 6-cifrede underpositioner, som der er godt 5.000 af.

KN udgør en sammenbygning af toldopdelinger og statistikopdelinger, som ovenfor nævnt er henlagt til 7. og 8. ciffer i Toldtariffen.

Tabel 3

Antal vareopdelinger i den kombinerede nomenklatur (KN)

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Antal	9 506	9 579	9 695	9 743	9 837	9 906	10 108	10 448	10 495	10 606
Ændring		73	116	48	94	69	202	340	47	111

I den danske udenrigshandelsstatistik sker offentliggørelse af de detaljerede vareoplysninger på grundlag af de 8-cifrede varenumre (KN).

HS, KN og TARIC (Toldtariffen) kan illustreres således:

Position/varekode	Ciffer i varekode										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
HS-kode _____											
KN-kode _____											
National kode (0) _____											
TARIC-kode _____											

Eksempel:

Uddrag fra 'Kapitel 10: Korn'

1002	Rug:
1002.00.00 .0 00	- Alle varer
1003	Byg:
1003.00.10 .0 00	- Til udsæd
1003.00.90 .0	- I andre tilfælde
10	- - Til fremstilling af malt
90	- - I andre tilfælde

Toldtariffen indeholder, ligesom KN, HS-nomenklaturens »Almindelige bestemmelser« og bestemmelser til afsnit og kapitler, men desuden yderligere bestemmelser på TARIC-niveau vedrørende told og tarifering.

Toldtariffens detaljerede vareopdelinger findes i *Statistikservice: Udenrigshandelen fordelt på varer og lande*, med foreløbige tal for hvert kvartal samt en årlig opgørelse.

Im- og eksport under Toldtariffens varenummer 7108.20.00 (monetært guld) medtages ikke ved offentliggørelse af udenrigshandelsstatistikken, jf. ovenfor om statistikens omfang.

I omstående bilag 9 er vist forbindelsen mellem Toldtariffens vareopdelinger i 1997 og i 1998 i de tilfælde, hvor der er sket ændringer.

Hvis der i løbet af året sker ændringer i Toldtariffens opdelinger, normalt som følge af ændring i toldopdelinger, anvendes ved offentliggørelsen normalt den mindst detaljerede opdeling, som har været gældende i løbet af året. En fortegnelse over sådanne ændringer findes i bilag 10.

For enkelte varepositioner sker der - af diskretionshensyn - indskrænkning i offentliggørelsen af oplysninger. En fortegnelse over disse varepositioner findes i bilag 11. I tabel 13 er vareopdelinger, der rammes af sådan indskrænkning mærket med Δ.

1.3.2 SITC.

SITC

Ved offentliggørelse af oplysninger for varegrupper (vareområder) anvendes primært SITC.

SITC, Rev. 3 anvendes i den danske udenrigshandelsstatistik fra 1. januar 1988. SITC, Rev. 3 omfatter 3 118 5-cifrede varenumre, der kan sammenlægges til 1 033 4-cifrede, 260 3-cifrede, 66 2-cifrede og 10 1-cifrede varenumre.

Opgørelse af udenrigshandelen efter SITC i mest detaljeret form (5-cifret) findes i omstående tabel 13.

Princippet for varenes gruppering i SITC-nomenklaturen er deres forarbejdningsgrad (råvarer, halvfabrikata, færdigvarer).

Forbindelsen mellem de to nomenklaturer, Toldtariffen og SITC, Rev. 3, er den, at der til et 5-cifret SITC, Rev. 3-nummer altid svarer et eller flere varenumre under samme 4-cifrede position (hovedposition) i Toldtariffen.

Nøgle mellem SITC, Rev. 3 og Toldtariffens vareopdelinger findes i omstående bilag 13A og B.

1.3.3 BEC og produktionsgrene (KONJ).

BEC og KONJ

Udover KN og SITC belyses importen ved en *fordeling efter anvendelse* og eksporten ved en *fordeling efter produktionsgrene*.

Fordelingen efter anvendelse, som med visse afvigelser er baseret på BEC, omfatter 7 anvendelsesområder og under hver af disse et antal varegrupper. Opdelingen er defineret på grundlag af SITC, således at varenumre under samme SITC-nummer som hovedregel henføres til samme varegruppe.

En nøgle mellem fordelingen efter anvendelse og SITC samt Toldtariffens varenumre er vist i bilag 14.

Fordelingen efter produktionsgrene omfatter 8 hovedgrupper og under hver af disse et antal varegrupper. Opdelingen er også her i det væsentlige defineret på grundlag af SITC.

En nøgle mellem opdelingen efter produktionsgrene og SITC samt Toldtariffens varenumre er vist i bilag 15.

1.3.4 CTSE.

CTSE

Varegrupperingen efter CTSE anvendes ved belysningen af den anvendte transportmåde i ind- og udførsel.

CTSE opdeler varerne i 20 grupper (kategorier), som ligeledes er defineret på grundlag af SITC.

1.4 Værdiansættelsen.

Værdiansættelse ved import

Ved import fra andre EU-lande beregnes værdien ud fra det beskatningsgrundlag, der benyttes til momsregning. Værdien opgøres eksklusiv eventuelle punktafgifter, der betales her i landet, men inklusive omkostninger til transport og forsikring frem til den danske grænse: CIF (Cost Insurance Freight) værdien.

Værdiansættelsen for varer importeret fra 3. lande sker i henhold til EU's bestemmelser om varers toldværdi, jf. toldlovens kap. 4.

Den 1. juli 1980 indførtes nye toldværdiregler, der bygger på EU-Rådets forordning (EØF) nr. 1224/80 af 28. maj 1980 om varers toldværdi.

Hovedreglen i det nye værdisystem er, at toldværdien så vidt muligt skal ansættes på grundlag af transaktionsværdien, det vil sige den pris, der er betalt eller skal betales for de pågældende varer, og justeret for omkostninger til forsendelse (til EU's grænse), emballage mv. Til brug for udenrigshandelsstatistikken tillægges endvidere eventuelle forsendelsesomkostninger fra EU's grænse til dansk grænse, således at importværdien tilnærmelsesvis bliver cif dansk grænse eller havn.

Værdiansættelse ved eksport

For varer i eksporten generelt angiver eksportøren oplysning om værdien fob dansk havn eller franco grænsestation, idet der i tilfælde, hvor varen ikke er solgt på afsendelsestidspunktet skal angives den gældende markedspris.

De anvendte værdiangivelser stemmer i de fleste tilfælde overens med den internationalt anbefalede »transaction value«, der i importen er cif-værdien og i eksporten FOB (Free On Board) værdien.

Udenrigshandelsstatistikens eksportværdier er ikke korrigeret for restitutioner og udligningsbeløb, der udbetales/opkræves af landbrugsministeriets EU-direktorat, jf. nedenfor (pkt. 5).

Nettovægt og supplerende enheder	<p>1.5 Mængdeangivelser.</p> <p>Opgørelse af mængden sker på en hovedenhed og eventuelt på en supplerende enhed (fx stk.). Hovedenheden er i langt de fleste tilfælde nettovægt angivet i kg.</p> <p>Nettovægten beregnes som varens vægt uden enhver emballage.</p> <p>Hvis en vareenhed (fx en maskine) ankommer eller afgår i form af delsendinger angives evt. styktal i forbindelse med første delsending.</p> <p>Ved statistikkens offentliggørelse anvendes de mængdeenheder, som kræves ifølge Toldtariffen.</p> <p>Fra den 30. juni 1997 er mængdeangivelsen i INTRASTAT for ca. 300 udvalgte varekoder blevet frivillig, jf. bilag 16.</p>
Tidligere landeopgørelser	<p>1.6 Landefordelinger.</p> <p>Udenrigshandelen er for årene 1959 til 1977 opgjort på <i>oprindelsesland</i> og <i>købsland</i> for importen og <i>forbrugsland</i> og <i>salgsland</i> for eksporten.</p> <p>I de fleste opgørelser er dog alene anvendt oprindelsesland, henholdsvis forbrugsland.</p> <p>Fra 1. januar 1978 skal der ved indberetning til EU i henhold til forannævnte forordning nr. 1736/75 for indførsel i visse tilfælde oplyses varens <i>afsendelsesland</i>.</p> <p>Af praktiske grunde, og da interessen for oplysning om købsland skønnedes ringe, er købsland herefter fra 1. januar 1978 i udenrigshandelsstatistikens grundmateriale erstattet af afsendelsesland.</p> <p>Fra 1. januar 1979 er endvidere - ligeledes som følge af tilpasning til EU - forbrugsland erstattet af bestemmelsesland. Denne ændring anses for mindre væsentlig.</p> <p>Introduktionen af enhedsdokumentet har desuden medført, at oplysninger om salgsland ikke længere bliver indsamlet i eksporten.</p>
Nuværende landeopgørelser	<p>Med INTRASTAT er oplysninger om oprindelsesland i EU-importen bortfaldet.</p> <p>Udenrigshandelsstatistikens grundmateriale indeholder herefter for 3. landsstatistikens vedkommende oplysning om oprindelsesland og afsendelsesland for importen samt oprindelsesland og bestemmelsesland for eksporten. I INTRASTAT afsendelsesland i importen og bestemmelsesland i eksporten.</p>
Oprindelsesland	<p>Ved <i>oprindelsesland</i> forstås det land, i hvilket varen er fremstillet eller, hvor fremstillingen er foregået i to eller flere lande, det land, hvori den sidste egentlige forarbejdning har fundet sted. Ompakning, sortering eller blanding betragtes ikke som forarbejdning, medmindre varen efter behandlingen ikke længere kan henføres til noget andet oprindelsesland end det, hvori denne behandling har fundet sted.</p> <p>For skibe og fly er afsendelses-/oprindelseslandet det land, i hvilket skibet eller flyet var registreret. For varer henhørende under Toldtariffens kap. 97 angives afsendelseslandet som oprindelsesland.</p>
Afsendelsesland	<p>Ovennævnte regler anvendes ikke i alle tilfælde, hvor varen importeres under særlige EU-ordninger (fx toldpræferenceordninger), hvori indgår særlige regler for fastlæggelse af varens oprindelsesland.</p> <p><i>Afsendelsesland</i> er det land, hvorfra varerne er afsendt med Danmark som bestemmelsesland.</p> <p>Såfremt varen under transporten her til landet har været genstand for opbevaring eller handelsmæssige transaktioner, der ikke står i forbindelse med varens transport, fx opmagasinering, overdragelse mv., er afsendelseslandet det sidste land, hvor sådan opbevaring eller transaktion har fundet sted.</p>

Bestemmelsesland	<p>Ved <i>bestemmelsesland</i> forstås det på eksporttidspunktet sidst kendte land, til hvilket varen skal sendes.</p> <p>I offentliggørelsen af den danske udenrigshandelsstatistik er hidtil anvendt oprindelsesland for importen og bestemmelsesland for eksporten. Fra 1993 kan EU-importen som nævnt kun opgøres på afsendelsesland, mens 3. lands importen forsat også opgøres på oprindelsesland.</p> <p>Ved opgørelse af transportmåde i udenrigshandelen anvendes for importen afsendelsesland.</p> <p>Siden 1. januar 1973 anvendes - med enkelte undtagelser - EU's fælles landefortegnelse, jf. bilag 17.</p>
Indekstyper	<p>2. Indeksberegninger.</p> <p>Værdiindekset belyser udviklingen i im- og eksportværdierne.</p> <p>Indekset for enhedsværdierne tilsigter at udtrykke de af prisændringer (ændringer i enhedsværdierne) fremkaldte ændringer i værdien af de im- og eksporterede varer. Udover ændringer i værdien pr. enhed som følge af egentlige prisændringer påvirkes enhedsværdiindekset af mængdeforskydninger mellem varerne samt af kvalitative ændringer af de enkelte varer.</p> <p>Kvantumindekset tilsigter at udtrykke de af mængdeændringer fremkaldte ændringer i værdien af de im- og eksporterede varer. Udover påvirkninger som følge af forøgelse eller formindskelse af de omsatte mængder påvirkes indekset af mængdeforskydninger mellem varerne.</p>
Beregningsgrundlaget	<p>Med virkning fra og med 1972 beregnes indeksene nu principielt på grundlag af oplysninger om importerede og eksporterede mængder og værdier for alle toldtarifvarenumre med undtagelse af Skibe mv. (skibe over 250 BRT, fly og fra 1. januar 1978: bore- og produktionsplatforme) og Fortrolige forsendelser (forsvarsmateriel, F-16 projektet). Herudover er i enkelte tilfælde ikke medtaget toldtarifvarenumre med en abnorm udvikling i enhedsværdierne, samt enkelte varegrupper af ringe værdi. Beregningsgrundlaget omfatter herefter ca. 10.000 varepositioner i såvel importen som eksporten.</p>
Revisioner	<p>Den tidligere omtalte revision af udenrigshandelstallene har medført en revision af beregningsgrundlaget for indeksene og en tilhørende revision af kvantumindeks. Hermed er indeksene sammenlignelige fra og med 1980. Revisionen har betydet en ændret beregningsmetode for kvantumindeks. Med virkning fra og med 1980 er kvantumindeks beregnet indirekte ud fra enhedsværdiindeksene ved at dividere værdien af handel med det relevante enhedsværdiindeks og herudfra beregne et indeks, som afspejler mængdeændringer i udenrigshandelen. Dette indeks er et Fisher indeks.</p>
Beregningsmetode	<p>Kvantumindeks og indeks for enhedsværdier beregnes med basis i det nærmest forudgående år. Der beregnes dels et kvartalsindeks (basis: ¼ af foregående år) og dels et årsindeks (basis: året før).</p> <p>Fra 1. januar 1977 til 31. december 1992 beregnedes endvidere et månedsindeks (basis: 1/12 af foregående år). Såvel månedsindeks som kvartalsindeks og årsindeks omregnes ved kædeindeksberegning til et fast sammenligningsår (1985).</p> <p>Beregningen af enhedsværdiindeks finder sted på grundlag af såvel Paasches formel som Laspeyres' formel, men ved offentliggørelsen benyttes et geometrisk gennemsnit af indeksene efter de to formler (Fishers indeks).² I Statistiske Efterretninger: Udenrigshandel, 1984, nr. 17 er gjort nærmere rede for indeksberegningerne.</p>

² For beregning af kvantumindeks:

$$\text{Laspeyres' formel: } \frac{\sum P_t q_t}{\sum P_0 q_t}; \text{ Paasches formel: } \frac{\sum P_t q_t}{\sum P_t q_0}; \text{ Fishers indeks: } \sqrt{\frac{\sum P_t q_t}{\sum P_0 q_0} \frac{\sum P_t q_0}{\sum P_t q_t}}$$

Ved fortolkning af de offentliggjorte kvartalsindeks, gøres der opmærksom på, at der for flere serier forekommer årligt gentagne sæsonmønstre. Det må derfor anbefales at sammenligne samme kvartaler over forskellige år ved bedømmelse af den aktuelle udvikling.

Bytteforholdet beregnes som forholdet mellem enhedsværdiindekset i eksporten og enhedsværdiindekset i importen.

Ved beregningen af indeks for eksporten samt bytteforholdet er eksportværdien ikke korrigeret for restitutioner og udligningsbeløb, der udbetales/opkræves af landbrugsministeriets EU-direktorat, jf. nedenfor (pkt. 5).

Oplysninger om værdiindeks, kvantumindeks og indeks for enhedsværdier findes i omstående tabelafdeling 1, tabel 8-12.

Overgangen fra SITC, Rev. 2 til SITC, Rev. 3 har medført et brud i indeksberegningerne på SITC-kapitel niveau (2-cifret niveau), da ændringerne på enkelte kapitler har været markante.

Beregningerne på SITC-afsnit (1-cifret niveau) er foretaget uden brud, da ændringerne skønnes at have ubetydelig indflydelse på dette niveau.

3. Direkte landinger af fisk.

Landinger af fisk

Fremmede fiskeres direkte landinger af fisk her i landet og danske fiskeres direkte landinger af fisk i fremmede lande er medregnet i import - henholdsvis eksporttallene. For så vidt angår danske fiskeres direkte landinger af fisk i fremmede lande, kan der oplyses følgende om mængde og værdi, opdelt på fiskeart og landingssted.

Tabel 4

Vægt og værdi af danske fiskeres direkte landinger af fisk i udlandet, 1997

	I Neder- landene	I UK	I Norge	I Fær- øerne	I andre lande	I alt
	— tons —					
I alt	4 479	4 301	25 071	31 361	24 979	90 191
Konsumfisk.....	4 479	3 068	22 879	10 867	5 312	46 605
Ferskvandsfisk.....	-	-	-	-	-	-
Sild, brisling, sardin.....	130	2 133	19 475	10 221	4 235	36 194
Fladfisk.....	2 772	482	1	-	178	3 433
Torskefisk.....	1 339	388	6	-	121	1 854
Anden saltvandsfisk.....	231	60	3 392	646	28	4 357
Rejer, krabber, hummer, bløddyr.	6	5	5	-	750	767
Industriefisk.....	-	1 232	2 193	20 494	19 667	43 586
	— 1 000 kr. —					
I alt	86 966	16 007	50 640	22 419	32 359	208 390
Konsumfisk.....	86 966	15 307	49 243	9 859	20 558	181 933
Ferskvandsfisk.....	-	-	-	-	-	-
Sild, brisling, sardin.....	374	2 475	24 879	6 341	3 471	37 541
Fladfisk.....	65 359	6 293	8	-	1 424	73 084
Torskefisk.....	18 189	5 907	73	-	1 341	25 510
Anden saltvandsfisk.....	2 929	573	24 086	3 518	385	31 491
Rejer, krabber, hummer, bløddyr.	114	59	197	-	13 937	14 307
Industriefisk.....	-	700	1 396	12 559	11 801	26 456

Ikke medtagne
varebevægelser

4. Varebevægelser som ikke medtages i udenrigshandelsstatistikken.

Som nævnt foran medtages reparationsvarer ikke i udenrigshandelsstatistikken. Ligeledes medtages ikke bunkers og varer i øvrigt, herunder proviant, til udenlandske skibe/fly i dansk havn og til danske skibe/fly i udenrigsfart.

Summariske oplysninger om disse varebevægelser er givet i følgende oversigt.

Tallene for »Andre varer til skibe/fly i udenrigsfart« omfatter varer til udenlandske skibe/fly i dansk havn og til danske skibe/fly i udenrigsfart.

Om de i oversigten nævnte tal gælder, at de ikke har været underkastet de samme sandsynlighedskontroller, som udenrigshandelsstatistikken i øvrigt. De kan derfor være behæftet med nogen usikkerhed. Dette gælder dog ikke tallene for bunkring, der er oplyst af Energistyrelsen.

Varebevægelser som ikke medtages i udenrigshandelsstatistikken

Tabel 5

	1994	1995	1996	1997
	————— mio. kr. —————			
Indgående				
Genindførsel af varer efter reparation i udlandet	1 288	1 185	1 075	1 342
Udgående				
Genudførsel af varer efter reparation her i landet	757	971	665	935
	————— 1 000 tons —————			
Bunkring (olie) til skibe i udenrigsfart.....	1 510 ¹	1 604 ¹	1 516 ¹	1 391 ¹
Bunkring (olie) til fly i udenrigsfart.....	627 ¹	578 ¹	640 ¹	717 ¹
	————— mio. kr. —————			
Andre varer til skibe/fly i udenrigsfart:				
Til danske skibe/fly.....	1 904	1 451	1 439	1 575
Til udenlandske skibe/fly i dansk havn.....	1 310	1 353	1 031	1 186

¹ Oplyst af Energistyrelsen

5. Eksportstøtte fra Landbrugsfonden i Bruxelles (FEOGA).

Eksportstøtte

Siden Danmarks tilslutning til EU har der kunnet udbetales eksportstøtte (restitutioner) ved eksport af landbrugsvarer mv. til 3. lande. Der har endvidere kunnet udbetales tiltrædelsesudligningsbeløb ved eksport til nye medlemslande og udbetales/opkræves monetære udligningsbeløb ved eksport til såvel medlemslande som 3. lande.

Restitutioner

Restitutioner udbetales ved eksport til lande uden for EU og er fastsat således, at de principielt udgør forskellen mellem EU-prisen og verdensmarkedsprisen.

Monetære
udligningsbeløb

Monetære udligningsbeløb. Den hidtidige ordning med monetære udligningsbeløb, som dækkede udgifter og indtægter i forbindelse med udsving af medlemsstaternes valutakurser i forhold til de fastsatte landbrugsomregningskurser (grønne kurser) er pr. 1. januar 1993 blevet afløst af en ordning med tilpasning af de grønne kurser. Afviger markedskursen for en EU-valuta for den tilsvarende grønne kurs, vil det ikke som hidtil udløse monetær udligning, men derimod en tilpasning af den grønne kurs henimod markedskursen.

Tabellen er udarbejdet på grundlag af oplysninger fra landbrugsministeriets EU-direktorat.

Tabel 6

Eksportstøtte fra Landbrugsfonden i Bruxelles (FEOGA)

	1994	1995	1996	1997
	----- 1 000 kr. -----			
Eksportstøtte i alt	4 877 261	4 136 097	3 103 449	2 858 142
Restitutioner i alt	4 876 817	4 136 009	3 103 449	2 858 142
Korn.....	383 841	345 223	136 870	153 240
Sukker.....	396 992	401 424	396 937	422 936
Olivenolie	1 622	534	-2	1
Frugt og grønt	26 449	20 611	2 002	392
Vin	1 536	225	140	16
Smør	218 188	301 438	218 271	352 180
Ost	1 098 070	920 693	577 314	296 681
Øvrige mejeriprodukter	1 056 770	924 548	702 223	633 639
Okse- og kalvekød	395 730	370 591	468 325	502 629
Fåre- og gedekød	0	0	0	0
Svinekød	373 407	146 794	49 061	17 330
Svinekød, konserves	386 049	193 632	213 952	160 859
Æg	2 428	3 733	2 271	1 906
Fjerkræ.....	194 566	213 991	118 053	55 101
Fiskerivarer.....	0	0	0	0
Sammensatte varer.....	341 169	292 572	218 036	261 232
Tiltrædelsesudligningsbeløb				
(EU-lande).....	4	0	-	-
Danske monetære udligningsbeløb				
(EU-lande).....	0	88	-	-
Danske monetære udligningsbeløb				
(andre lande), import	0	0	-	-
Monetære udligningsbeløb udbetalt for				
andre EU-lande.....	440	0	-	-

6. Grønlands udenrigshandel med det øvrige Danmark og udlandet.

Danmarks import fra og eksport til Grønland indgår i den danske udenrigshandelsstatistik på samme måde som handel med andre lande.

Herudover foretager Danmarks Statistik en særlig opgørelse over Grønlands vareomsætning med såvel det øvrige Danmark som med udlandet. Resultatet af denne opgørelse findes i omstående tabelafdeling 2.

Med virkning fra 1. februar 1985 er Grønland udtrådt af EU. Fra denne dato har Grønlands hjemmestyre overtaget de opgaver, der hidtil er varetaget af det danske toldvæsen i Grønland, herunder også indsamling af oplysninger om Grønlands udenrigshandel, for så vidt disse oplysninger ikke udtrages af den danske udenrigshandelsstatistik, jf. nedenfor.

Indsamlingen af udenrigshandelsstatistiske oplysninger varetages af Hjemmestyrets Toldfunktion.

De administrative omlægninger har i øvrigt nødvendiggjort visse ændringer i indsamlingen af materiale til brug for den grønlandske udenrigshandelsstatistik.

Kilder

Fra 1. februar 1985 indhentes oplysninger om Grønlands im- og eksport herefter fra følgende kilder:

Grønlands import:

1. Fra det danske eksportsystem trækkes oplysninger om Danmarks eksport til Grønland.

2. Hjemmestyrets Toldfunktion indsamler oplysninger om Grønlands import direkte fra andre lande end Danmark samt om import fra andre lande via Danmark i de tilfælde, hvor der ikke afgives fuldstændige eksportoplysninger i Danmark (transit for udenlandsk, herunder for grønlandsk regning).

Grønlands eksport:

1. Hjemmestyrets Toldfunktion indsamler oplysninger om al eksport til varemodtagere i andre lande end Danmark samt om eksport med skib til varemodtagere i Danmark af de vigtigste grønlandske produkter. Det drejer sig om varer henhørende under Toldtariffens kapitler: 2, 3, 5, 15, 16, 22, 23, 25, 26, 41, 43 og 51.
2. Fra det danske importsystem trækkes oplysninger om den eksport til danske varemodtagere, som Hjemmestyrets Toldfunktion ikke indsamler oplysninger om.

Den væsentligste ændring i måden at indsamle oplysninger på er, at næsten alle eksportoplysninger nu indsamles af de grønlandske myndigheder. Tidligere blev oplysninger om al eksport til Danmark hentet fra det danske importsystem.

For importen er der kun sket mindre ændringer.

Generelt

I forbindelse med omlægningen er statistikken blevet forbedret på enkelte punkter. Tidligere blev de varer, som Grønland importerede fra Danmark, ikke fordelt på oprindelsesland. Dette er nu ændret, idet oplysninger om oprindelsesland hentes fra det danske eksportsystem.

Tidligere blev varer til og fra reparation optalt i im- og eksportstatistikken. Disse varer holdes nu uden for statistikken på samme måde som i den danske udenrigshandelsstatistik.

Eksport af brændsel til udenlandske skibe/fly i grønlandsk havn/lufthavn, der ikke tidligere er blevet optalt, medtages fremover i den grønlandske eksportstatistik.

Ændringerne er gennemført med virkning fra 1. februar 1985. For de oplysninger, der trækkes fra det danske system, er de ovenfor nævnte ændringer med hensyn til reparationsvarer og oprindelsesland dog gennemført med virkning fra 1. januar 1985.

Overgangen til det nye dataindsamlingssystem har givet visse, periodeafgrænsningsproblemer for den grønlandske eksport. Varer til en værdi af ca. 60 mio. kr., der er afsendt fra Grønland i 1984, men indfortoldet i Danmark i 1985 er medtaget i den grønlandske eksportstatistik for 1985.

Den grønlandske import opgøres tilnærmelsesvis cif og eksporten fob, idet de oplysninger, der trækkes fra det danske im- og eksportsystem korrigeres for et beregnet fragtbælb.

Ved vareopdelingen anvendes fortsat den danske toldtarif.

I øvrigt opgøres Grønlands udenrigshandel efter specialhandelsprincippet.

7. Anmærkninger, noter og tabeloversættelse.

Anmærkninger og noter til en række af tabellerne findes i omstående bilag 20.

Engelsk oversættelse til tabellerne findes i omstående bilag 21.

8. Udenrigshandelsstatistikens offentliggørelse.

I *Nyt fra Danmarks Statistik* offentliggøres foreløbige tal for im- og eksporten opdelt på varegrupper og lande.

Statistiske Efterretninger

I *Statistiske Efterretninger: Udenrigshandel* offentliggøres oplysninger om værdien af im- og eksporten på hovedtalsniveau. Værdien af importen opgøres med fordeling på varegrupper efter anvendelse og værdien af eksporten på varegrupper efter produktionsgrene. Endvidere oplyses værdien af im- og eksporten fordelt på lande. For landegrupper og udvalgte enkeltlande, herunder Grønland, meddeles værdien af im- og eksporten med fordeling på varekapitler efter SITC.

Endelig offentliggøres oplysninger om eksportstøtte fra EU's Landbrugsfond (FEOGA).

Kvartalsvis offentliggøres, ligeledes i *Statistiske Efterretninger: Udenrigshandel*, en artikel indeholdende oplysninger om værdien af im- og eksporten fordelt på varegrupper og på vigtige landområder. Desuden offentliggøres en artikel om indeks og bytteforhold i udenrigshandelen.

Endelig offentliggøres Grønlands vareomsætning med det øvrige Danmark og udlandet med opdeling på varer og lande.

Statistikservice

Detaljerede kvartalsvise oplysninger om udenrigshandelen med vareopdeling efter Toldtariffen og med fordeling på lande offentliggøres kvartalsvis i *Statistikservice: Udenrigshandelen fordelt på varer og lande*. Publikationen offentliggøres desuden i form af en årlig opgørelse.

Årspublikation

Årspublikationen: Danmarks vareimport og -eksport indeholder oplysninger om grundlag og principper for udenrigshandelsstatistikken samt om publikationer og abonnementsordninger mv. Endvidere bringes tabeller med vareopdelinger efter SITC, kvantumindeks og enhedsværdiindeks for udenrigshandelen.

I en særlig tabelafdeling findes oplysninger om Grønlands samhandel med det øvrige Danmark og udlandet.

Endelig indeholder publikationen en bilagsafdeling med bl.a. forskellige nøgler og kodefortegnelser, kopi af blanketter og en alfabetisk varefortegnelse til KN-nomenklaturen (Toldtariffen).

Brugere, hvis behov for udenrigshandelsstatistiske oplysninger ikke kan dækkes ved det nævnte publikationsprogram, vil kunne få oplysninger på servicevilkår, jf. nedenfor.

Databanker

I DSTB (Databank Konjunktur og Nøgletal) findes oplysninger om im- og eksporten tilbage til 1977.

Tidsserierne belyser på måneder udviklingen i den samlede im- og eksport, im- og eksporten fordelt på hovedvaregrupper og endvidere på vigtige lande.

Der findes desuden månedlige serier for im- og eksporten fordelt på SITC-kapitler og vigtige lande, foreløbig dog kun for 1985 og frem.

I ESDB (Erhvervsstatistisk databank) findes oplysninger om im- og eksporten fordelt på varegrupper efter hhv. anvendelse og produktionsgrene samt på SITC-kapitler, også kombineret med lande tilbage til 1980. Endvidere indeholder ESDB også im- og eksporten fordelt på 8-cifrede varenumre for løbende og forudgående år.

Yderligere oplysninger om databankerne, herunder vilkår for terminaladgang, kan fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

9. Specialoplysninger.

9.1 Standardabonnementer.

Vare/landelister

Vare/landelisterne giver mulighed for at følge udenrigsomsætningen af enkeltvarer fordelt på afsendelses/oprindelseslande (import) og bestemmelseslande (eksport).

Oplysningerne udarbejdes separat for henholdsvis im- og eksport.

En vare defineres ved sit 8-cifrede toldtarifnummer, og for hvert land er der anført mængde og værdi samt beregnet gennemsnitspris.

Oplysningerne gives for årets forløbne måneder og for den forløbne del af året totalt.

Lande/varelistere

Lande/varelisterne belyser, hvorledes udenrigsomsætningen mellem Danmark og det enkelte land er sammensat på varer. Ved import er der tale om afsendelses/oprindelsesland, ved eksport om bestemmelsesland.

Oplysningerne udarbejdes separat for henholdsvis im- og eksport.

Varerne er specificeret svarende til deres 8-cifrede toldtarifnumre, og for hver vare er mængde og værdi anført.

Oplysningerne udarbejdes kvartalsvis og dækker den forløbne del af året.

Forsyningsstatistik

Forsyningsstatistikken giver med en god tilnærmelse en opgørelse over det danske markeds forsyning af varer. Statistikken omfatter industriens salg af egne varer samt im- og eksport.

Den indenlandske forsyning beregnes som:

$$\text{industriens salg} + \text{importen} - \text{eksporten.}$$

En vare defineres ved sit 8-cifrede toldtarifnummer, men da udenrigshandels- og varestatistikens numre ikke altid er helt sammenfaldende, har det i et vist omfang været nødvendigt at sammenlægge enkeltvarer til grupper.

Opgørelsen, der indeholder mængde og værdi, udarbejdes kvartalsvis og dækker den forløbne del af året.

Egen andel

Udenrigshandelsstatistikken er baseret på de enkelte virksomheders indberetninger om im- og eksport. Danmarks Statistik, der bearbejder de indberettede oplysninger, har derfor mulighed for at tilbyde den enkelte virksomhed en opgørelse over dens andel af importen til Danmark eller andel af eksporten til udlandet.

Der leveres kun oplysninger om egen virksomhed.

Oplysningerne fordeles på 8-cifrede toldtarifnumre og lande, og for hver kombination heraf beregnes andelen efter vægt og værdi.

Opgørelse kan ske for en enkelt virksomhed, flere virksomheder under eet (koncern) eller for flere virksomheder hver for sig. En virksomhed identificeres i udenrigshandelen med momsregistreringsnr./SE-nr.

Tabellen omfatter aktuel måned og den forløbne del af året.

9.2 Andre oplysninger.

De oplysninger, der indsamles i udenrigshandelsstatistikken, kan stort set kombineres efter ønske. Dog sætter diskretionshensyn visse grænser for, hvor detaljeret det kan gøres. Individuelle løsninger kan leveres som engangsopgaver eller i abonnement, og vi giver gerne et tilbud.

Vi stiller desuden vores viden og erfaring til rådighed ved udformning af individuelle opgaver.

Betalingen fastsættes i de enkelte tilfælde, afhængig af oplysningernes og programmeringens omfang.